

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας

Ταχ. Δ/νση : ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32 &
Αμερικής
Ταχ. Κωδ. : 26 441
Τηλέφωνο : 2613 613 531/528
Φαξ : 2613 613 533

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜ. 3/2013 ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα, σήμερα την 14^η Ιουνίου 2013, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00 στα Γραφεία της Περιφέρειας (Ν.Ε.Ο. Πατρών- Αθηνών 32 & Αμερικής, 2^{ος} Όροφος, Πάτρα), συνεδρίασε η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας όπως συγκροτήθηκε με τις υπ. αριθ. 135/2011 και 43/2013 αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, ύστερα από την υπ' αριθμ. 153732/1180/6-6-2013 νόμιμη πρόσκληση του Προέδρου της. Στην συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι:

1. Υφαντής Νικόλαος, Πρόεδρος της Επιτροπής, Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος & Υποδομών
2. Κοκκαλιάρη – Λάσκαρη Νικολέττα, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
3. Πετρόπουλος Αθανάσιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
4. Τσόγκας Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
5. Αθανασόπουλος Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
6. Γαρουφαλής Νικόλαος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
7. Σταθακόπουλος Ευστάθιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
8. Γεωργιόπουλος Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Αναπληρωματικό Μέλος
9. Μπουχάγιερ Αριστείδης, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
10. Αχιλλεόπουλος Πέτρος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
11. Πυλαρινός Νικόλαος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
12. Παπακωνσταντίνου Κωνσταντίνος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
13. Λύχρος Ιωάννης, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος

και η γραμματέας της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, Στυλιανή Καραμολέγκου, υπάλληλος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως ορίστηκε με την αριθμ. Πρωτ.: οικ. 134186/1854/22-8-2011 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος εισάγει προς συζήτησης και λήψη απόφασης το θέμα ημερήσιας διάταξης

ΘΕΜΑ 8

Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου «Τροποποίηση της υπ' αρ. 104892/16-6-2006 ΚΥΑ Ε.Π.Ο. ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση λατομείων και δανειοθαλάμων για τις ανάγκες κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος - Πάτρα»,

σύμφωνα με την υπ. αριθμ. πρωτ. 154970/1197/7-6-2013 γραπτή εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής, η οποία αυτολεξει έχει ως εξής :

*«Η παρούσα μελέτη αποτελεί τη **Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του έργου: «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα»¹, προκειμένου να αδειοδοτηθούν συνοδά έργα τα οποία απαιτούνται για τη φάση κατασκευής του εν λόγω οδικού άξονα. Ειδικότερα, τα συνοδά αυτά έργα αφορούν λατομεία και δανειοθαλάμους², τα οποία θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την κατασκευή του έργου παραχώρησης. Τα εν λόγω έργα χωροθετούνται εντός των Δήμων Κορινθίων και Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας και των Δήμων Αιγιαλείας και Πατρέων της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας, αλλά στο παρόν έγγραφο θα περιοριστούμε στις επιπτώσεις αυτών **σε ότι αφορά το τμήμα της Π.Ε. Αχαΐας*****

Ο συνολικός σχεδιασμός του οδικού άξονας Κόρινθος – Πάτρα (εφεξής κυρίως Έργο) περιλαμβάνει τη δημιουργία σύγχρονου αυτοκινητόδρομου ευρωπαϊκών προδιαγραφών με ταχύτητα σχεδιασμού 120 km/hr. Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά με την υπ' αρ. πρωτ. 104892/16.06.2006 ΚΥΑ, με θέμα: «Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το έργο: Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο) Ν. Αχαΐας και Κορινθίας»

Ειδικότερα, σύμφωνα και με την ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων υπ' αρ. 104892/16.06.2006, το οδικό έργο: «αφορά στην κατασκευή και λειτουργία κλειστού αυτοκινητόδρομου συνολικού μήκους L = 120 km περίπου, στο τμήμα από την Κόρινθο έως την Πάτρα. Το έργο θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τη χάραξη που φέρει την ονομασία προτεινόμενη λύση 5 και τα τεχνικά έργα που περιλαμβάνει (π.χ. ανισόπεδοι κόμβοι, γέφυρες, άνω/ κάτω διαβάσεις, παράπλευρο οδικό δίκτυο, οχετοί, σήραγγες κλπ.), και τυπική διατομή που παρουσιάζεται

¹ Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 104892/16-6-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο)» Ν. Αχαΐας & Κορινθίας, της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε

² Η έννοια του «δανειοθαλάμου» δεν υφίσταται στην Ελληνική λατομική νομοθεσία (Ν.1428/84 και Ν.2115/93). Η παραγωγή αδρανών υλικών, ανεξάρτητα από τον τρόπο εξόρυξης, τον προορισμό και χρήση τους, ακόμη και όταν πρόκειται για τα υλικά επιχωμάτων, θεωρείται ότι προέρχονται από λατομείο και παράγονται με την αντίστοιχη λατομική εκμετάλλευση. Ο όρος «δανειοθαλάμος» επιλέχθηκε σκόπιμα και χρησιμοποιείται (έστω και «καταχρηστικά») στην παρούσα ΜΠΕ, σε αρμονία και με την συνήθη εργοταξιακή πρακτική, για να υποδηλώσει χώρο εξόρυξης – απόληψης χαλαρών υλικών (αμμοχαλικών), δίχως την χρήση εκρηκτικών και σχετικών ανατινάξεων.

στα σχέδια με τίτλο 'Χαρακτηριστικές διατομές' σε κλ. 1:500 όπως περιγράφεται στη ΜΠΕ (τεχνική έκθεση) και παρουσιάζεται στις οριζοντιογραφίες με Αρ. Σχ. 1-1 έως 1-9 σε κλίμακα 1:5.000, που υποβλήθηκαν με το ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΤΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με τους όρους και περιορισμούς που τίθενται με την απόφαση αυτή»

Το έργο αποτελεί έργο παραχώρησης και κατασκευάζεται από την Κατασκευαστική Κοινοπραξία (Κ/Ξ) ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ, ύστερα από την υπογραφή σύμβασης, η δε Σύμβαση Παραχώρησης για την εκτέλεση του παραπάνω έργου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε (πρώην ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ Α.Ε.) κυρώθηκε με τον Ν. 3621/ΦΕΚ279Α/20-12-2007). Το έργο χαρακτηρίζεται ως ο πλέον φορτισμένος κυκλοφοριακά άξονας της χώρας και έχει χαρακτηριστεί ως «Εθνικής Σημασίας» με την υπ' αριθμ. ΟΑΠ/Φ10/οικ.16360/21-8-2006 (ΦΕΚ 1339 Β/14-9-2006) Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Για την κατασκευή του οδικού άξονα, η οποία έχει ήδη ξεκινήσει από το έτος 2008, απαιτείται κατάλληλη διαχείριση γαιωδών υλικών, κυρίως για τα εξής:

- Παρασκευή σκυροδέματος, ασφαλτομίγματος και στρώσεων οδοποιία
- Κατασκευή επιχωμάτων

Οι συνολικές ανάγκες του Έργου στο τμήμα Κόρινθος – Πάτρα, σε δάνεια (χωματουργικά) ανέρχονται σε **5.567.000 m³** και σε θραυστά υλικά για την κατασκευή της οδοστρώσης, αλλά και την παρασκευή σκυροδεμάτων, ασφαλτομιγμάτων, κλπ., ανέρχεται σε **5.037.000 m³**.

Έως σήμερα έχουν επισήμως εγκριθεί και είναι διαθέσιμοι **7 χώροι λατομείων και δανειοθαλάμων**, που μπορούν να αποδώσουν **4.105.000 m³** δάνεια (χωματουργικά) και **1.352.000 m³** θραυστά υλικά.

Με την παρούσα μελέτη προτείνονται **11 επιπλέον χώροι λατομείων και δανειοθαλάμων**, με σκοπό να καλυφθούν οι ελλείψεις σε δάνεια και θραυστά. Τα προτεινόμενα έργα λατομείων και δανειοθαλάμων που απαιτούνται για την κατασκευή του κυρίως έργου και περιλαμβάνονται στην παρούσα ΜΠΕ, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1

Προτεινόμενα έργα λατομείων και δανειοθαλάμων

α/α	Ονομασία	Είδος	Δημ. Ενότητα	Δήμος	Π.Ε.	Ποσότητα υλικών (m ³)	Έκταση χώρου (m ²)
1	Αγριλίτσες	Λατομείο	Τενέας	Κορινθίων	Κορινθίας	91.609	25.255,825
2	Μαυός Σπαθοβούνι	Λατομείο	Τενέας	Κορινθίων	Κορινθίας	962.417	58.960,43
3	Αγιονόρι Παλαμήδι	Λατομείο	Τενέας	Κορινθίων	Κορινθίας	1.323.331	86.312,47
4	Ξυλόκαστρο	Δανειοθάλαμος	Ξυλόκαστρου	Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης	Κορινθίας	20.000	3.944
5	Άνω Πιτσά	Λατομείο	Ξυλόκαστρου	Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης	Κορινθίας	346.008	31.540,27
6	Ψηλή Ράχη (Νο3)	Δανειοθάλαμος	Ευρωστίνης	Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης	Κορινθίας	200.410	44.985,95
7	Ασημακόπουλος (Σελινούντας)	Δανειοθάλαμος	Αίγιου	Αιγιαλείας	Αχαΐας	5.100	2.100,00
8	Κατω Μαυρίκι (Σελινούντας)	Δανειοθάλαμος	Αίγιου	Αιγιαλείας	Αχαΐας	180.000	55.973,05

9	Τσαμπά	Λατομείο	Συμπολιτείας	Αιγιαλείας	Αχαΐας	1.851.372	80.010,22
10	Χατζής (Μεγανίτης)	Δανειοθάλαμος	Αίγιου	Αιγιαλείας	Αχαΐας	300.000	110.213,80
11	Χάραδρος	Δανειοθάλαμος	Πατρέων	Πατρέων	Αχαΐας	102.815	43.039,78
Συνολική Απόληψη – Έκταση Λατομείων						4.574.737	282.079
Συνολική Απόληψη – Έκταση Δανειοθαλάμων						808.325	260.257
Σύνολο						5.383.062	542.336

Πιο συγκεκριμένα για τα έργα της Π.Ε. Αχαΐας ισχύουν τα εξής:

- Δανειοθάλαμος «Ασημακόπουλος (Σελινούντας)»:

Πρόκειται για ιδιωτική αγροτική έκταση, η οποία έχει μισθωθεί από την ανάδοχο εταιρεία με σκοπό την απόληψη αδρανών υλικών και δανειών, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή της υποδομής των επιχωμάτων του κυρίως έργου. Ο χώρος θα χρησιμοποιηθεί επίσης για την απόθεση πλεοναζόντων αδρανών υλικών, ακατάλληλων για χρήση στο κυρίως έργο και συνεπώς θα αποκατασταθεί πλήρως και θα επανέλθει στην αρχική του μορφή.

Η υπό μελέτη περιοχή εντοπίζεται, 1,3 km από τα Κουλουρά, 2,0 km από το Αίγιο, 2,3 km από την Τεμένη και 0,20 km δυτικά από την κοινότητα Σελινούντας. Επίσης σε απόσταση 0,5 km υπάρχει η Ν.Ε.Ο. Κορίνθου - Πάτρας, ενώ σε απόσταση 50 m διέρχεται υφιστάμενη αγροτική οδός. Στο ακόλουθο σχήμα απεικονίζεται η περιοχή μελέτης.

Σχήμα 1

Περιοχή χωροθέτησης έργου

Το σύνολο της έκτασης του οικοπέδου που έχει μισθωθεί αντιστοιχεί σε **2.100 m²**, ενώ η υπό έκταση προς εκμετάλλευση αντιστοιχεί σε 2,1 στρέμματα (βλ. σχήμα που ακολουθεί). Στο χώρο προτείνεται απόληψη υλικών της τάξης των **5.100 m³**.

- Δανειοθάλαμος «Κάτω Μαυρίκι (Σελινούντας)»

Ο χώρος μελέτης βρίσκεται στη θέση «Κάτω Μαυρίκι» του ποταμού Σελινούντα, ανάμεσα στις ΒΑκές απολήξεις των ορεινών όγκων Παναχαϊκό και Κερύνεια. Διοικητικά υπάγεται στη Δ.Ε. Αιγίου, Δήμου Αιγιαλείας, Π.Ε. Αχαΐας.

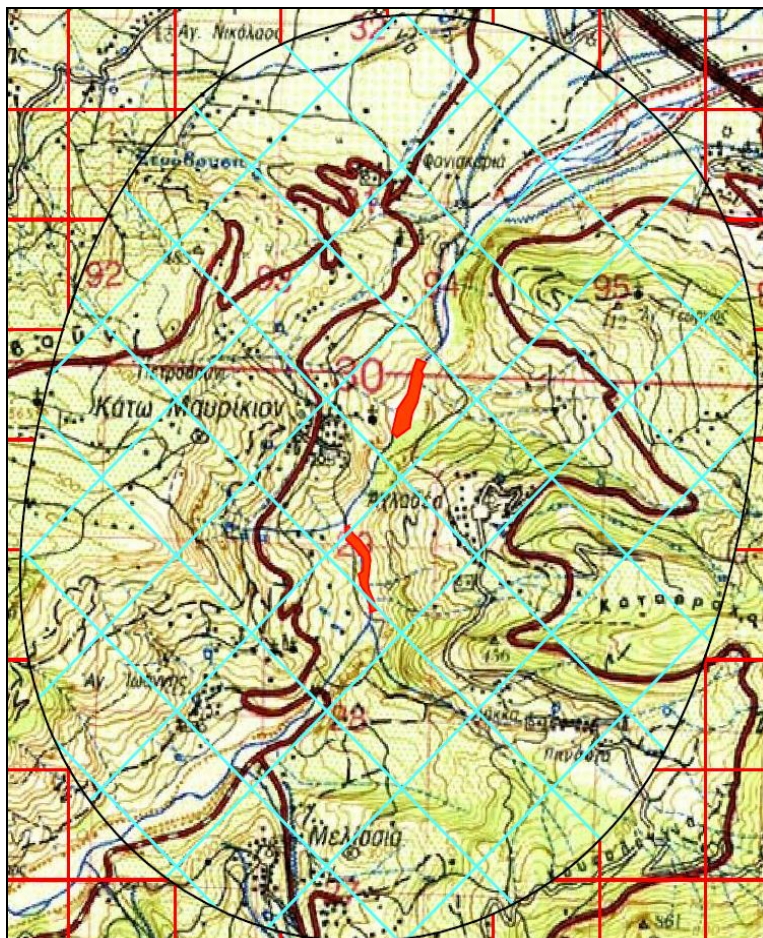
Από την Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ υποβάλλεται αίτημα για αδειοδότηση αμμοληψίας σε χώρο, που αποτελείται από δυο ξεχωριστά τμήματα που ορίζονται από 32 σημεία (κορυφές ορίων). Η αρχική σκέψη ήταν να υπάρξει ένας επιμήκης ενιαίος χώρος αμμοληψίας, όμως τελικά αποκόπηκε το κεντρικό τμήμα του, που ήταν σε απόσταση μικρότερη των 250 m από τον οικισμό Κάτω Μαυρίκι και στο μεγαλύτερο μέρος του θεατό απ' αυτόν.

Έτσι, προέκυψαν δυο διαφορετικά τμήματα, το Τμήμα 1, βορειοανατολικά του οικισμού και το Τμήμα 2, στα νότια αυτού. Και τα δυο αυτά τμήματα απέχουν περισσότερο από 250 m από τον οικισμό και είναι μόνο εν μέρει θεατά από αυτόν.

Πρόκειται για δύο ξεχωριστά τμήματα αμμοληψίας εντός της κοίτης του ποταμού Σελινούντα, από τα οποία θα γίνει απόληψη υλικών με σκοπό να αξιοποιηθούν κυρίως για την παραγωγή αδρανών υλικών και σε μικρότερο ποσοστό για την κατασκευή των επιχωμάτων. Σύμφωνα με τη ΜΠΕ θα απαιτηθούν τουλάχιστον 20 χρόνια προκειμένου οι εκσκαφές να πληρωθούν εκ νέου με φερτά υλικά από τον ποταμό. Για να επιταχυνθεί η διαδικασία αναπλήρωσης των κενών εκσκαφής, προτείνεται η επέμβαση να γίνει με τέτοιο τρόπο (διαχωρισμός του χώρου σε 5 τομείς εκμετάλλευσης, δημιουργία λεκανών ηρεμίας του νερού, κλπ.) ώστε κάθε χρόνο να αναπληρώνεται σχεδόν το σύνολο της εκσκαφής από τα φερτά υλικά κατά τις πλημμυρικές παροχές του ποταμού.

Σχήμα 2

Θέση έργων και περιοχή που βρίσκεται εντός της κοντινής ζώνης (0-2km)

Το **Τμήμα 1 (βόρειο τμήμα)** έχει οριστεί από 13 σημεία (κορυφές ορίων) και η έκτασή του είναι 33.505,08 m². Αντίστοιχα, το **Τμήμα 2 (νότιο τμήμα)** έχει οριστεί από 19 σημεία (κορυφές ορίων) και η έκτασή του είναι 22.467,97 m². Επομένως, η συνολική έκταση του

χώρου επέμβασης ανέρχεται σε **55.973,05 m²** (ή 55,97 στρ.). Προτείνεται απόληψη υλικών της τάξης των **180.000 m³**.

▪ Λατομείο «Τσαμπά»

Το υπό μελέτη λατομείο χωροταξικά εντοπίζεται στο βόρειο, κεντρικό τμήμα της Πελοποννήσου, στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Συμπολιτείας του Δήμου Αιγιαλείας, Π.Ε. Αχαΐας (βλ. ακόλουθο σχήμα). Η έκταση του λατομείου είναι **80.010,22 m²**, ενώ προτείνεται απόληψη υλικών της τάξης των **1.851.372 m³**.

Σχήμα 3

Περιοχή χωροθέτησης έργου

Η θέση του εξεταζομένου χώρου είναι στη νότια πλαγιά του βουνού Τσαμπά, σε απόσταση άνω των 1000 m από όρια οικισμού, ενώ σε απόσταση άνω των 500 m υπάρχει ανατολικά η οδός Γραϊκά-Βερίνου-Σελιανίτικων και διάσπαρτα μαντριά και αγροτικές αποθήκες.

Βρίσκεται εκτός αναδασωτέας έκτασης και εκτός περιοχών Natura 2000, και σε απόσταση 2000 m του κάστρου Σαλμενίκου, χωρίς να υπάρχει οπτική επαφή με αυτό. Λόγω αυτού δόθηκε αρχικά έγκριση για τη χωροθέτηση του δανειοθαλάμου από την αρμόδια 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (588/12-2-2013). Θετική γνωμάτευση εξέδωσε κατ' αρχάς και η ΣΤ Εφορεία Κλασικών Αρχαιοτήτων (Φ888/ΙΑ/595/13-2-2013) και το Δασαρχείο Πατρών (61189/7883/11-7-2012). Οι προτεινόμενες βαθμίδες εξόρυξης δεν φθάνουν στο ψηλότερο υψομετρικά σημείο της πλαγιάς, και τα όριά τους απέχουν άνω των 250 m από τον άξονα της μισογάγγειας που διέρχεται νοτιοανατολικά, ενώ οι εργασίες εξόρυξης θα αρχίζουν τουλάχιστον 8 m από τα όρια του χώρου. Η πρόσβαση στο χώρο γίνεται από υφιστάμενη δασική οδό.

Πρόκειται για δασική έκταση που θα παραχωρηθεί από το δημόσιο για τις ανάγκες του κυρίως έργου (απόληψη υλικών, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν κυρίως ως

θραυστά υλικά για την κατασκευή του οδικού άξονα). Βρίσκεται εκτός αναδασωτέας έκτασης, εκτός περιοχών Natura 2000 και σε απόσταση 2 km από το κάστρο Σαλμενίκου, χωρίς να υπάρχει οπτική επαφή με αυτό.

Στο χώρο δεν περιλαμβάνεται ζώνη κατάληψης για τη διάνοιξη της κυρίας οδού προσπέλασης από τον εξεταζόμενο χώρο έως τη διερχομένη δασική οδό, διότι ο χώρος εφάπτεται της δασικής οδού.

▪ Δανειοθάλαμος «Χατζής (Μεγανίτης)»

Ο υπό μελέτη χώρος χωροταξικά εντοπίζεται σε παραρεμάτια περιοχή εκτός της ενεργού κοίτης του ποταμού Μεγανίτη, στη θέση "Χατζής", 590 m περίπου Νοτιοδυτικά του ομώνυμου οικισμού και 5,2 km Νότια – Νοτιοδυτικά του Αιγίου. Ο χώρος βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Αιγίου του Δήμου Αιγιαλείας, Π.Ε. Αχαΐας. Ο οικισμός Χατζής είναι ένα μικρό ορεινό χωριό της Αιγιαλείας με 63 μόνιμους κατοίκους (απογραφή 2001) ο οποίος βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Κούμαρη και Δάφνες.

Σχήμα 4
Περιοχή χωροθέτησης έργου

Η έκταση του χώρου είναι **110.213,80 m²**, και χωροθετείται στην παραρεμάτια περιοχή (ανενεργό περιοχή / αναβαθμίδα) του ποταμού Μεγανίτη, ενώ προτείνεται απόληψη υλικών της τάξης των **300.000 m³**. Η ακριβής θέση του χώρου δίνεται στο συνημμένο τοπογραφικό με κωδ. 82014 Β-, κλίμακας 1:5.000 (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ.10). Οι συντεταγμένες των κορυφών-ορίων που ορίζουν την κλειστή πολυγωνική γραμμή, η οποία είναι και το περίγραμμα του υπό μελέτη χώρου δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Ο προτεινόμενος χώρος δεν ευρίσκεται εντός προτεινόμενης περιοχής για ένταξη στο δίκτυο Natura 2000. Το σύνολο της έκτασης είναι δημόσια, δεν είναι εθνικός δρυμός και δεν υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή θεσμικές ή λοιπές ρυθμίσεις (ΖΟΕ, ΒΙΠΕ, κ.λπ.).

Η μετάβαση στη θέση αυτή θα γίνει μέσω της υφιστάμενης αγροτικής οδού η οποία συνδέεται με την υπάρχουσα Επαρχιακή οδό, που εκκινεί από την πόλη του Αιγίου, ελάχιστου πλάτους 6 m και γενικά βρίσκεται σε καλή κατάσταση.

Η ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη χώρου καταλαμβάνεται κυρίως από αγροτικές εκτάσεις με καλλιέργειες εσπεριδοειδών και ελαιόδενδρα.

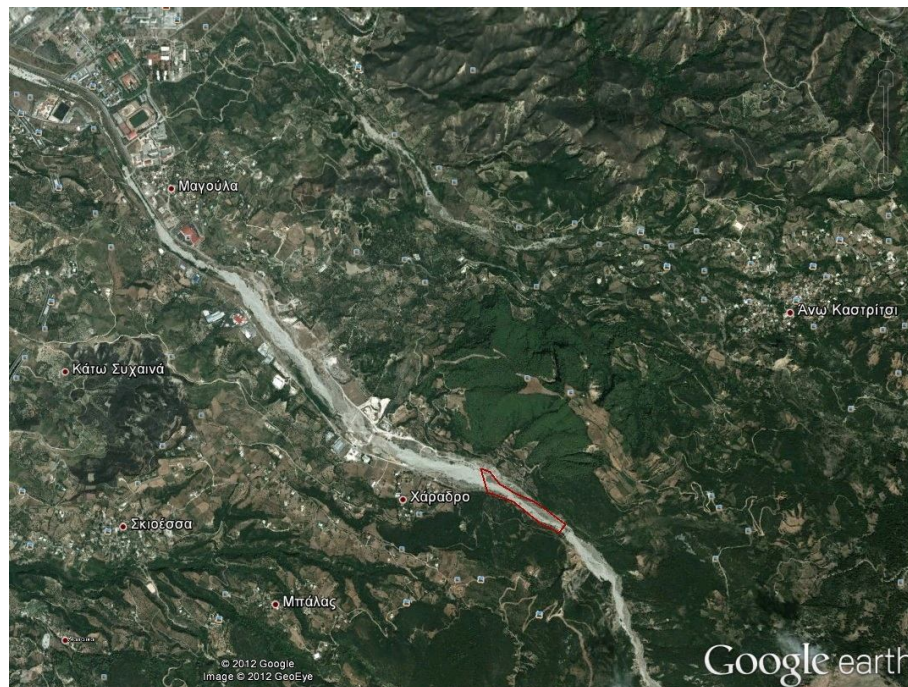
Ο υπό μελέτη χώρος απόληψης υλικών με χρήση μόνο μηχανικών μέσων, αποτελεί παραρēmάτια έκταση του π. Μεγανίτη (**σταθεροποιημένη αναβαθμίδα, η οποία σήμερα δεν συμμετέχει στο ισοζύγιο στερεομεταφοράς του ποταμού**) που θα παραχωρηθεί από την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου, για τις ανάγκες κατασκευής του κυρίως Έργου (**απόληψη δανείων υλικών για την κατασκευή της υποδομής των επιχωμάτων**).

▪ Δανειοθάλαμος ποταμού Χάραδρου

Ο χώρος απόληψης αναπτύσσεται στην πλημμυρική κοίτη του ποταμού Χάραδρου, 250 m περίπου ΝΑ του οικισμού Χάραδρο και 4,5 km περίπου νότια του Ρίου, εντός των διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Πατρέων, Δήμου Πατρέων Π.Ε. Αχαΐας (βλ. ακόλουθο σχήμα). Η πρόσβαση στη θέση αυτή, γίνεται με αγροτική οδό 400 m περίπου η οποία συνδέεται προς τα βορειοδυτικά με την υπάρχουσα επαρχιακή οδό, που εκκινεί από την υφιστάμενη Ε.Ο., ελάχιστου πλάτους 6 m.

Η ευρύτερη περιοχή πέριξ καταλαμβάνεται από ημιορεινό σύστημα το οποίο δυτικά, γίνεται πεδινό με καλλιέργειες εσπεριδοειδών και ελαιόδενδρα. Η έκταση όπου θα γίνει η απόληψη των υλικών, καλύπτει επιφάνεια **43.039,78 m²**. Από το Δανειοθάλαμο του ποταμού Χάραδρου προτείνεται απόληψη υλικών της τάξης των **102.815 m³**.

Σχήμα 5 **Περιοχή χωροθέτησης έργου**

Ο χώρος επέμβασης αποτελεί τμήμα της πλημμυρικής κοίτης του ποταμού και παρουσιάζει γραμμικές συστάδες βλάστησης που αποτελούνται κυρίως από πλατάνια και ιτιές κατά μήκος των εξωτερικών ορίων της πλημμυρικής κοίτης του ποταμού. **Η εκατέρωθεν του ποταμού έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα με την υπ' αρ. 60515/68 απόφαση και σε τμήμα της βόρειας έκτασης με σχετική απόφαση του Υπ. Αγρ. Ανάπτυξης πρόκειται να γίνουν «Δημόσια δασοτεχνικά έργα καθαρισμού και διαμόρφωσης της κοίτης του χειμάρρου» από το Δ. Πατρέων.**

Ακόμη η ευρύτερη περιοχή σύμφωνα με το Δασαρχείο Πατρών βρίσκεται εντός κηρυγμένου Αισθητικού Δάσους Πανεπιστημίου Πατρών (Π.Δ.277/28-03-1974 ΦΕΚ 99Α/11-4-1974). Νότια της περιοχής σε μικρή απόσταση αρχίζει η περιοχή που έχει ενταχθεί στο δίκτυο NATURA 2000 με κωδικό GR2320007 και τίτλο: «Όρος Παναχαϊκό».

Ο εν λόγω χώρος απόληψης υπάγεται διοικητικά στο Δήμο Πατρέων και δασικά στο Δασαρχείο Πατρών. Από πλευράς ιδιοκτησιακού καθεστώτος, ο χώρος επέμβασης είναι Δημόσιος και θα μισθωθεί από την Κ/Ξ με σχετική συμβολαιογραφική πράξη (Σύμβαση Παραχώρησης όπως προβλέπεται από το Ν3621/07 Κύρωση Σύμβασης) από το Δημόσιο (Αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία) που επέχει θέση Άδειας Εργασιών Απόληψης δάνειων υλικών (ΦΕΚ 113Α/8-6-1995).

Στον π. Χάραδρο έχουν σημειωθεί επανειλημμένα προβλήματα από τις συσσωρευμένες αποθέσεις, με κίνδυνο καταστροφών σε περίπτωση πλημμυρικών φαινομένων. Για το λόγο αυτό, η Νομαρχιακή Διοίκηση Αχαΐας είχε προκηρύξει ανοικτό διαγωνισμό για την ανάθεση του έργου: «ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ "ΧΑΡΑΔΡΟ" (ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΒΑΘΜΟΥ ΒΕΛΒΙΤΣΙΟΥ, ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΦΕΡΤΩΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΝΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ)», με προϋπολογισμό: 1.850.000,00 ευρώ μετά του ΦΠΑ (Δεκέμβριος 2010).

Επισημαίνουμε ότι για τον εν λόγω χώρο **έχει γνωμοδοτήσει αρνητικά** η Δ/ση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος & Ιονίου με το με αρ. πρωτ. 36660/2844/25-4-12 έγγραφό της, ενώ αντίθετη άποψη έχει το Δασαρχείο Πατρών.

Όπως παρατηρείται στη ΜΠΕ, οι υφιστάμενοι χώροι εξόρυξης αδρανών υλικών δεν επαρκούν σήμερα στις περιοχές που εκτελείται το Έργο, εξαιτίας τόσο της ποιότητας όσο και της διάρκειας λειτουργίας.

Επίσης, δεν υπάρχει ελεύθερη θέση στις λατομικές περιοχές στην ευρύτερη περιοχή του Έργου, ώστε να ζητηθεί για δημιουργία λατομείου αδρανών υλικών ή λατομείου χαλαρών υλικών – δανειοθαλάμου – υλικών επιχωμάτων.

Η αξιοποίηση πλεονασμάτων κατάλληλων υλικών από τμήματα του Έργου ή/και από γειτονικά Έργα συνοδεύεται από το προφανές περιβαλλοντικό πλεονέκτημα της εξισορρόπησης του ισοζυγίου χρωματισμών και κυρίως της ελαχιστοποίησης των παρεμβάσεων στην ευρύτερη περιοχή του Έργου. Η έρευνα πεδίου έχει εντοπίσει τα υλικά που έχουν και θα προκύψουν από τις εκσκαφές ορυγμάτων/σηράγγων, τα οποία είναι κατάλληλα για κατασκευή επιχωμάτων, και προγραμματίζεται η πλήρης αξιοποίησή τους για το σκοπό αυτό. Όμως η ποσότητα των υλικών αυτών θα καλύψει μέρος μόνο των αναγκών σε υλικά επιχωμάτων και θραυστών υλικών του Έργου, διότι οι απαιτούμενες ποσότητες είναι πολύ μεγαλύτερες. Γειτονικό μεγάλο έργο είναι αυτό της ΣΓΥΤ (ΕΡΓΟΣΕ), στο οποίο τα όποια πλεονάσματα κατάλληλων υλικών αξιοποιούνται ως υλικά επιχωμάτων για την κάλυψη των ιδίων αναγκών.

Με βάση τα παραπάνω προκύπτει η επιτακτική ανάγκη ανάπτυξης – ενεργοποίησης λατομικών χώρων και δανειοθαλάμων, από τους οποίους εκτιμάται ότι θα καλυφθεί μέρος των σχετικών αναγκών. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε η κατάλληλη έρευνα και αξιολόγηση και προτείνονται στην ΜΠΕ συγκεκριμένοι χώροι λήψης ασβεστολιθικών υλικών αλλά και υλικών κατασκευής επιχωμάτων. Ο εξεταζόμενος από την παρούσα μελέτη χώρος καλύπτει με τα υλικά τους τις ανάγκες σε ποσότητες και κυρίως σε ποιότητα του κυρίως Έργου, βρίσκονται κυρίως σε

δημόσιες εκτάσεις, δεν έχουν σημαντικά έξοδα για την ενεργοποίησή τους, προκαλώντας την μικρότερη δυνατή όχληση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, τα προτεινόμενα έργα της παρούσας ΜΠΕ αποτελούν πρωταρχικό και αναγκαίο προαπαιτούμενο για την ολοκλήρωση της κατασκευής του οδικού άξονα. Χωρίς την αδειοδότηση των εν λόγω έργων ουσιαστικά δυναμιτίζεται η δυνατότητα τήρησης χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης της αναβάθμισης της ΝΕΟ Κορίνθου – Πατρών σε Αυτοκινητόδρομο. Ως εκ τούτου η ΝΕΟ θα συνεχίσει να παραμένει ένα από τα πλέον επικίνδυνα οδικά δίκτυα στο οποίο μέχρι σήμερα έχει συμβεί μεγάλο πλήθος θανατηφόρων οδικών ατυχημάτων.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας της σκοπιμότητας των προτεινόμενων έργων σχετίζεται με την επανέναξη της χρηματοδότησης της κατασκευής του οδικού άξονα. Σήμερα η κατασκευή του έργου έχει σταματήσει λόγω της διακοπής χρηματοδότησής του από τις εγχώριες και διεθνείς τράπεζες. Στη διακοπή αυτή συντέλεσε και η καθυστέρηση εξεύρεσης πηγών απόληψης βραχυδών και γαιωδών υλικών για την κατασκευή του έργου.

Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα οικονομική κρίση και προκειμένου να διασφαλιστεί η επανέναξη της κατασκευής και της χρηματοδότησης του έργου, οι τράπεζες θα αποφασίσουν να χρηματοδοτήσουν το έργο μόνο όταν είναι σίγουρες ότι ο σχεδιασμός της φάσης κατασκευής είναι ώριμος και έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις. Με αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν νέες χρονικές καθυστερήσεις, ούτε τυχόν νέες «πλασματικές» μελλοντικές αναθεωρήσεις και αδειοδοτήσεις.

Είναι, λοιπόν, σημαντικό πριν γίνει η επαναχρηματοδότηση του έργου να έχουν καθοριστεί οι νέοι προϋπολογισμοί χωρίς να υπάρξουν μετέπειτα νέες σημαντικές οικονομικές επιβαρύνσεις. Το κόστος εξασφάλισης των πρώτων υλών και υπηρεσιών που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι ελεγχόμενο και σε λογικά πλαίσια.

Τα οφέλη που θα προκύψουν από την έγκαιρη ολοκλήρωση του οδικού Έργου θα αφορούν τους κατοίκους των περιοχών που θα «θιγούν» προσωρινά, καθώς και τους υπόλοιπους χρήστες (επισκέπτες, τουρίστες κλπ), και θα συμβάλουν θετικά σε όλες τις οικονομικές συνιστώσες και δραστηριότητες που σχετίζονται με τις περιοχές που θα εξυπηρετήσουν (οδική ασφάλεια, καλύτερη επικοινωνία, ταχύτητα μεταφοράς προσώπων και αγαθών, μείωση του κόστους μεταφοράς κλπ).

Με δεδομένο ότι τα αδρανή υλικά, για να είναι «οικονομικά» αξιοποιήσιμα απαιτούν μέγιστη απόσταση μεταφοράς το πολύ 30 km από τη θέση εξόρυξης μέχρι τη θέση του έργου ή μέχρι τη μονάδα παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων (π.χ. μονάδες παραγωγής σκυροδέματος και ασφαλτομιγμάτων), είναι προφανής η ανάγκη για απρόσκοπτη τροφοδοσία των εργοταξίων από λατομικές μονάδες της εγγύτερης περιοχής.

Σημειώνεται ότι, οι προτεινόμενοι λατομικοί χώροι και δανειοθάλαμοι **(α)** δεν έχουν σε καμία περίπτωση προορισμό την εμπορική εκμετάλλευση, αλλά θα εξυπηρετήσουν αποκλειστικά και μόνο την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Κορίνθος – Πάτρα, έργου εθνικής σημασίας, **(β)** επιλέχθηκαν όχι μόνο με γεωλογικά – γεωτεχνικά κριτήρια, αλλά δόθηκε σημαντική έμφαση και σε περιβαλλοντικά κριτήρια, κυριότερα από τα οποία είναι τα εξής: αποφυγή προστατευόμενων – οικολογικά ευαίσθητων περιοχών, αποφυγή γειτνίασης με οικισμούς, αποφυγή ορατότητας από οικισμούς και αρχαιολογικούς χώρους, αποφυγή κατάληψης – αποψίλωσης υψηλόκορμης δασικής βλάστησης και αποφυγή πρόκλησης επιπτώσεων στο ανθρωπογενές περιβάλλον, **(γ)** Έχουν σε μεγάλο ποσοστό ήδη συζητηθεί με αρμόδιες υπηρεσίες (δασαρχεία, εφορείες αρχαιοτήτων) και για πολλούς από αυτούς έχουν ήδη εκδοθεί θετικές γνωμοδοτήσεις (βλ. Παράρτημα ΙΙ της ΜΠΕ), **(δ)** έχουν χρονικό ορίζοντα λειτουργίας 18-36 μήνες, **(ε)** με δεδομένο την προσεκτική επιλογή των θέσεων, την κατάλληλη μέθοδο εκμετάλλευσης τους και την ολοκληρωμένη αποκατάστασή τους, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των εργοταξιακών λατομείων θα μπορούν να αντιμετωπισθούν σε ικανοποιητικό βαθμό, και **(στ)** μετά το πέρας της εκμετάλλευσής τους θα γίνει πλήρης αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος.

Επισημαίνουμε ότι έχουν στο γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος και Υποδομών οι κάτωθι ενστάσεις-γνώμες-παρατηρήσεις:

Ι. το υπ' αρ. 13913/19-4-2013 έγγραφο του γραφείου του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αιγιαλείας, με τη διαβίβαση αντιγράφων απόφασης του Δ.Σ που εξουσιοδοτεί τη Δημοτικής

Αρχής σε προσφυγή κατά της κατατιθέμενης ΜΠΕ και σύσταση Επιτροπής από εκπροσώπους των παρατάξεων του Δ.Σ. Αιγιάλειας για την παρακολούθηση του θέματος

- II.** το υπ'αρ. 50/29-4-2013 έγγραφο του Συνδέσμου Προστασίας και Ορθολογικής Ανάπτυξης του Κορινθιακού Κόλπου (Σ.Π.Ο.Α.Κ.) περί απόρριψης της κατατιθέμενης ΜΠΕ
- III.** το υπ'αρ. 15393/29-04-2013 έγγραφο της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου Αιγιάλειας με τις απόψεις επί της ΜΠΕ του θέματος, με συνημμένη γνωμάτευση από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών
- IV.** την υπ'αρ. 116764/904/29-04-2013 ένσταση του ΤΟΕΒ ΔΕΑΕΣ Σελινούντα κατά της περιβαλλοντικής αδειοδότησης λατομείων και δανειοθαλάμων για τις ανάγκες κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθος-Πάτρα
- V.** το υπ'αρ. 116274/900/29-04-2013 έγγραφο της Ομοσπονδίας Οικολογικών Οργανώσεων Κορινθιακού Κόλπου «Η ΑΛΚΥΩΝ»
- VI.** το υπ'αρ. 116269/899/29-04-2013 κοινό έγγραφο των περιβαλλοντικών οργανώσεων: α) Περιβαλλοντική Δράση για την Αιγιάλεια «ΙΡΙΔΑ», β) Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Ανατ. Αιγιάλειας, γ) Αγροτικός Συνεταιρισμός Κουνινάς, δ) Τοπική Κοινότητα Καμαρών
- VII.** Ένωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Διακοπτού και Περιοχών
- VIII.** Το υπ'αρ. Φ666/Η/1390/10-4-2013 έγγραφο της ΣΤ' Εφορείας Προϊστ. & Κλας. Αρχαιοτήτων της Γ.Γ. Πολιτισμού

Με βάση τα παραπάνω και με την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη κατά την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων του έργου τα ακόλουθα:

- 1.** Να εφαρμοστεί η υπ' αριθμ. οικ. 391/08-04-2013 (ΦΕΚ 1004 Β'/24-4-13) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «Έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, Βόρειας Πελοποννήσου, Ανατολικής Πελοποννήσου και Δυτικής Πελοποννήσου», και **συγκεκριμένα ο Πίνακας 12-7, «Πίνακας συμπληρωματικών μέτρων στη ΛΑΠ Ρεμάτων Β. Πελοποννήσου»** αναφορικά με το Χάραδρο, λαμβάνοντας υπόψη και τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών.
- 2. Σε ότι αφορά την περίπτωση του δανειοθαλάμου «Κάτω Μαυρίκι» (Σελινούντας),** προτείνεται από η εξεύρεση εναλλακτικής λύσης (π.χ. η λήψη των αιτούμενων υλικών από το Κάτω Μαυρίκι να πραγματοποιηθεί από το Λατομείο «Τσαμπά»), δεδομένου ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα διάβρωσης των ακτών της παράκτιας ζώνης του Κορινθιακού κόλπου, κίνδυνος για την ασφάλεια των παρακείμενων ιδιοκτησιών λόγω κατολισθήσεων και έντονες αντιδράσεις από την τοπική κοινότητα.
- 3.** Στην περίπτωση του δανειοθαλάμου Χατζής (Μεγαλίτης) δεν ξεκαθαρίζεται εάν το εν λόγω τμήμα του ποταμού είναι οριοθετημένο και αν η επέμβαση θα γίνει εντός ή εκτός της οριοθετημένης κοίτης. Σε κάθε περίπτωση να εξετασθεί το γεγονός της αμμοληψίας, ως εναλλακτική λύση, πάνω από τη γέφυρα του οικισμού Επταπίτας μέχρι τον οικισμό Δάφνες λόγω ύπαρξης ήδη μεγάλης επιβάρυνσης από άλλες αμμοληψίες για την κατασκευή άλλων δημόσιων έργων σε κοντινή απόσταση από την προτεινόμενη θέση.
- 4.** Σε ότι αφορά το λατομείο στη θέση «Τσαμπά» προτείνεται η λειτουργία του από Οκτώβριο-Μάιο για λόγους προστασίας της παραγωγής και συγκομιδής των καλλιερχειών σταφίδας που χωροθετούνται περίξ της εν λόγω θέσης
- 5.** Γενικότερα σε ότι αφορά τη λήψη αδρανών υλικών από ποτάμια, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει προηγηθεί "Οριστική Μελέτη Οριοθέτησης και Προσωρινής Διευθέτησης του ποταμού" καθώς και "Μελέτη Αντιπλημμυρικών Έργων". Στη συνέχεια και αφού προσδιοριστεί επακριβώς η ποσότητα των απολήψιμων υλικών, οποιαδήποτε επέμβαση θα πρέπει να γίνει κατόπιν συνεννόησης με την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου και μόνο εφόσον ληφθούν οι απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις.
- 6.** Σε κάθε περίπτωση προτείνεται η λήψη των αδρανών υλικών να πραγματοποιηθεί από ιδιωτικούς αδειοδοτημένους χώρους, καθώς και αδειοδοτημένα λατομεία και όχι από ποτάμια, δεδομένης της ευαισθησίας των οικοσυστημάτων της περιοχής. Το όφελος για

την περιοχή από την εναλλακτική αυτή λύση θεωρούμε ότι είναι σημαντικά μεγαλύτερο από τα μειονεκτήματα που αυτή παρουσιάζει.

7. Να εξασφαλιστούν πριν την έναρξη του έργου όλες οι απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία γνωμοδοτήσεις, άδειες και εγκρίσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων που απαιτούνται για τυχόν επιμέρους δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις.
8. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στις γνωμοδοτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών.
9. Να εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.) – [Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/2011 (ΦΕΚ 1227/Β/14-6-11)], καθώς και στην με αρ. πρωτ. οικ. 104892/16-6-2006 Κοινή Απόφαση Έγκρισης Περιβ/κών Όρων της ΕΥΠΕ του Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ. για το κυρίως έργο. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για κάποιους από τους προτεινόμενους χώρους δεν πληρείται η απαιτούμενη απόστασή χωροθέτησής τους από οικίες και οικισμούς και γι'αυτό θα πρέπει να υπάρξουν οι απαιτούμενες αποφάσεις μείωσης των προβλεπόμενων αυτών αποστάσεων (ΕΜΝΕ).
10. Να εξεταστεί εάν οι περιοχές επέμβασης ανήκουν σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας και να ληφθεί η σύμφωνη γνώμη της Π.Ε.ΧΩ.Π. (πρώην Ν.Ε.ΧΩ.Π.) της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής.
11. Όλες οι σκαπτικές εργασίες να γίνουν με παρακολούθηση εκπροσώπου των υπηρεσιών του υπουργείου πολιτισμού. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαίων, να διακοπεί κάθε εργασία και να ακολουθήσει ανασκαφική έρευνα, με δαπάνη του αναδόχου του έργου, από τα αποτελέσματα της οποίας θα κριθεί η περαιτέρω πορεία του έργου.

Επεμβάσεις εντός της κοίτης ποταμών (εφόσον γίνει δεκτή από την αδειοδοτούσα αρχή η παρούσα πρόταση):

12. Να γίνει οριοθέτηση της κοίτης των ποταμών στα τμήματα που προβλέπονται εργασίες απόληψης υλικών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στη Μελέτη Οριοθέτησης.
13. Να γίνουν προσωρινά έργα διοχέτευσης της ροής του ποταμού, ώστε να μην επηρεάζεται από τις εκσκαφές εντός της κοίτης.
14. Οι μετατοπίσεις της κοίτης του ποταμού να είναι προσωρινές και μετά το πέρας των εργασιών απόληψης η κοίτη να επανέρχεται σταδιακά στην αρχική της θέση.
15. Να διαμορφωθούν ζώνες ασφαλείας κατά μήκος του χώρου αμμοληψίας, ώστε να δημιουργηθούν λεκάνες ηρεμίας του νερού με στόχο της ανάσχεση της ορμής του ρέματος και την αύξηση της ποσότητας των υλικών που θα αποθέσει το ποτάμι στο χώρο επέμβασης.
16. Στην περίπτωση λήψης υλικών από την ενεργό κοίτη ποταμών (περίπτωση ποταμού Σελινούντα), να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αποφευχθεί πρόκληση θολερότητας ή ρύπανσης του ποταμού και των παραπλήσιων υδατικών πόρων.
17. Οι ογκώδεις κροκάλες που εξορύσσονται και δεν προορίζονται για χρήση, να αξιοποιηθούν για τη εξασφάλιση της ευστάθειας των πρηνών.
18. Να μην αποσιλωθεί η υψηλή παραποτάμια βλάστηση που παρατηρείται κατά μήκος των οχθών της κύριας κοίτης των ποταμών.

Λήψη υλικών από λατομεία

19. Η πορεία της εκμετάλλευσης να είναι από τα ανώτερα προς τα κατώτερα υψόμετρα. Τόσο η επέμβαση στο χώρο, όσο και η διαμόρφωση των τελικών επιφανειών και η απόδοση των τμημάτων για αποκατάσταση να γίνονται σταδιακά, ώστε να μην δημιουργηθεί ουσιώδης αλλοίωση του τοπίου.
20. Οι βαθμίδες και τα χαρακτηριστικά αυτών να ακολουθούν τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.), όπως ισχύει σήμερα. Συγκεκριμένα η κλίση αποκοπής των πρηνών στα εξορυγμένα σημεία να είναι εντός των ορίων ευστάθειας.
21. Κατά τη φάση κατασκευής να γίνεται συστηματικός έλεγχος, για την αποφυγή τυχόν αστοχιών των βαθμίδων ή κατολισθήσεων.

22. Να εξετασθεί το γεγονός αποφυγής χρήσης εκρηκτικών – ανατινάξεων.
23. Τα δάπεδα των βαθμίδων καθώς και η τελική πλατεία των χώρου να έχουν την κατάλληλη κλίση, ώστε να διευκολύνεται η απομάκρυνση των ομβρίων υδάτων.
24. Να εξασφαλισθεί η ευστάθεια των πρανών των διανοιχθέντων δρόμων, καθώς και των υφιστάμενων που θα χρησιμοποιηθούν από την εκμεταλλεύτρια εταιρεία για την προσπέλαση στο χώρο. Τυχόν φθορές να αποκαθίστανται και να συντηρείται το οδόστρωμα, ώστε να βρίσκεται σε καλή κατάσταση.
25. Να εγκατασταθούν συστήματα ψεκασμού νερού στις εστίες δημιουργίας σκόνης και να πραγματοποιείται συχνή διαβροχή των μετώπων, των δρόμων και των χώρων κίνησης των οχημάτων, με συχνότητα η οποία θα καθορίζεται από τις επικρατούσες συνθήκες για την αποφυγή διασποράς αυτής.
26. Τυχόν στείρα υλικά να συγκεντρώνονται και να χρησιμοποιούνται για την επαναπλήρωση του κενού της εκσκαφής. Κατά την προσωρινή παραμονή τους σε σωρούς, να τοποθετούνται σε θέσεις που να μην εμποδίζουν την ομαλή ροή των επιφανειακών υδάτων.
27. Απαγορεύεται η απόθεση στείρων ή άλλων υλικών σε ρέματα, χείμαρρους ή δασικού χαρακτήρα εκτάσεις.
28. Απαγορεύεται κάθε ανεξέλεγκτη έστω και προσωρινή εναπόθεση υλικών έξω από το χώρο των λατομείων ή στις οδούς διακίνησης των υλικών από το λατομείο έως το χώρο παράδοσης.
29. Η φυτική γη, όπου υπάρχει, να διαχωρίζεται και να επαναχρησιμοποιείται για επικαλύψεις στους χώρους φυτεύσεων, στις βαθμίδες εξόρυξης των λατομικών χώρων.
30. Η επαναφορά της βλάστησης να γίνεται σταδιακά και με τη σειρά που θα δημιουργούνται οι τελικές προς αποκατάσταση επιφάνειες.
31. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής. Τα φυτευτικά είδη να συντηρούνται με ευθύνη της εταιρίας (πότισμα, σκάλισμα, λίπανση, αποκατάσταση αποτυχημένων φυτεύσεων) για 2 τουλάχιστον χρόνια μετά τη λήξη της εκμετάλλευσης.
32. Να γίνει οριοθέτηση του λατομικού χώρου με τεχνητά και μόνιμα ορίσματα, καθώς και περιμετρική περίφραξη του λατομικού χώρου, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των φυτών που θα φυτευτούν από την βόσκηση.
33. Κατά τις εργασίες αποκατάστασης του χώρου, να επιδιωχθεί η επαναφορά αυτού σε φυσική ισορροπία με τα χαρακτηριστικά του ευρύτερου φυσικού περιβάλλοντος, κατά το μέτρο του δυνατού.
34. Να ληφθούν κατάλληλα μέτρα σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε να αποφευχθεί η παράνομη, αυθαίρετη και ανεξέλεγκτη απόθεση - ρίψη στερεών απορριμμάτων, μπαζών και άλλων υλικών εντός των αποκαταστημένων λατομικών χώρων.
35. Η διαχείριση των αποβλήτων που θα προκύψουν από την εξόρυξη να γίνεται σύμφωνα με την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103 (ΦΕΚ 2076/Β/25-9-2009) «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας...».

Λοιποί γενικοί όροι εφαρμογής σε όλους τους χώρους απόληψης

36. Να τηρείται η εγκεκριμένη τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης του κάθε λατομείου - δανειοθαλάμου και το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης.
37. Να τηρούνται ενημερωμένοι χάρτες και σχεδιαγράμματα, σχετικά με την εξέλιξη του έργου καθώς και όλα τα στοιχεία προόδου των εργασιών με τα σχετικά αποτελέσματα, τα οποία θα είναι στη διάθεση των αρμόδιων υπηρεσιών όποτε ζητηθούν.
38. Να αποφευχθούν οι χωματουργικές εργασίες κατά την περίοδο των έντονων βροχοπτώσεων και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή διαβρώσεων των εδαφών.
39. Να γίνει διευθέτηση των όμβριων, ώστε να μην θιγούν οικιστικές χρήσεις.
40. Να αποφευχθούν ή να περιοριστούν οι εργασίες διαχείρισης υλικών τις ημέρες που πνέουν οι δυνατοί άνεμοι, προκειμένου να περιοριστούν οι οχλήσεις από τη σκόνη.
41. Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην αποφυγή ρύπανσης του εδάφους και των υδατικών πόρων τόσο στη φάση εκτέλεσης των έργων, όσο και στη φάση αποκατάστασης αυτών.

- Επίσης να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα αποφυγής πρόκλησης φαινομένων θολερότητας στους παραπλήσιους υδατικούς πόρους.*
- 42.** *Να εκπονηθούν γεωλογικές - υδραυλικές μελέτες, ώστε να εξασφαλιστεί η ευστάθεια των περιοχών επέμβασης, να μην επηρεαστούν οι υδατικοί πόροι και να μην θιγούν οι υφιστάμενες αρδευτικές και υδρευτικές χρήσεις.*
  - 43.** *Τα υλικά απόληψης να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τις ανάγκες κατασκευής του κυρίως έργου.*
  - 44.** *Η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με καλυμμένα φορτηγά και να μην γίνεται υπερπλήρωση αυτών με υλικό.*
  - 45.** *Τα οχήματα μεταφοράς των υλικών και τα μηχανήματα που θα απαιτηθούν για τη διαμόρφωση των χώρων και την αποκατάστασή τους να κινούνται στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο και όχι ανεξέλεγκτα μέσα από δασικές ή γεωργικές εκτάσεις.*
  - 46.** *Να αποφεύγεται η διέλευση των βαρέων οχημάτων μέσα από οικισμούς. Σε περίπτωση που αυτό είναι αδύνατο, να μην διέρχονται φορτηγά σε ώρες κοινής ησυχίας.*
  - 47.** *Να τοποθετηθεί κατάλληλη σήμανση σε όλα τα μέτωπα εργασίας και στους χώρους από όπου διέρχονται κατασκευαστικά μηχανήματα.*
  - 48.** *Να γίνεται τακτική συντήρηση των οχημάτων κατασκευής του έργου, για τον περιορισμό του θορύβου και των εκπνεόμενων καυσαερίων.*
  - 49.** *Να ληφθεί μέριμνα για τη διαβροχή των οδών, των επιφανειών εργασίας και των σωρών αδρανών, ώστε να προστατευτούν οι οικισμοί και οι παρακείμενες κατοικίες και γεωργικές καλλιέργειες.*
  - 50.** *Η στάθμη θορύβου κατά τις εργασίες απόληψης των υλικών να είναι εντός των επιτρεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία ορίων. Για το σκοπό αυτό να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα περιορισμού τυχόν θορύβου.*
  - 51.** *Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας.*
  - 52.** *Να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η ατομική υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.*
  - 53.** *Οι χώροι λατομείων – δανειοθαλάμων στους οποίους προβλέπονται απότομα πρηνή και αναβαθμιδές θα πρέπει να περιφράσσονται για την αποφυγή ατυχήματος.*
  - 54.** *Κάθε είδους απόβλητα θα συλλέγονται και θα απομακρύνονται από το χώρο του έργου, η δε διάθεσή τους θα γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τη διαχείριση στερεών μη τοξικών αποβλήτων και τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων κατά περίπτωση.*
  - 55.** *Απαγορεύεται η κάθε μορφής καύση υλικών (λάστιχα, λάδια κλπ.) στην περιοχή του έργου.*
  - 56.** *Σε περίπτωση ατυχήματος από διαρροές ορυκτελαίων, καυσίμων κλπ., θα πρέπει να γίνεται συλλογή αυτών με τη χρήση κατάλληλων προσροφητικών υλικών, η δε διάθεσή τους θα γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.*
  - 57.** *Να γίνεται τακτική παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του εδάφους, της σταθερότητας των αναχωμάτων, πρηνών, βαθμίδων κλπ., της ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων της περιοχής των έργων, των εκπομπών σκόνης και ρύπων, των επιπέδων θορύβου και δονήσεων.*
  - 58.** *Μετά το πέρας των εργασιών η εταιρία υποχρεούται στη συλλογή και απομάκρυνση των πάσης φύσεως απορριμμάτων, εργαλείων και μηχανημάτων από τους χώρους επέμβασης.*
  - 59.** *Να τηρηθούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνονται στην Μ.Π.Ε. που συνοδεύει την παρούσα, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.*

εισηγούμεστε ΘΕΤΙΚΑ για την ανωτέρω Μ.Π.Ε»

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», άρθρο 164, παρ. 2
2. Τον Οργανισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Δ. 132/2010 ΦΕΚ 225/τ. Α' /27-12-2010).
3. Τις υπ. αριθμ 135/2011 και 43/2013 αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί εκλογής των μελών της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
4. Το υπ' αρ. 166748/7-3-2013 έγγραφο υοθ ΥΠΕΚΑ/ΕΥΠΕ
5. Την ανωτέρω εισήγηση του Προέδρου της, Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος & Υποδομών
6. Ό,τι διατυπώθηκε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Απόφαση 25/2013

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου «Τροποποίηση της υπ' αρ. 104892/16-6-2006 ΚΥΑ Ε.Π.Ο. ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση λατομείων και δανειοθαλάμων για τις ανάγκες κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος - Πάτρα», με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της ανωτέρω εισήγησης καθώς και επιπρόσθετους και απαιτητούς όρους που διατυπώθηκαν κατά τη διαλογική συζήτηση, ήτοι:

1. την ρητή και σαφή υποχρέωση της εταιρείας ότι για τουλάχιστον 5 χρόνια μετά το πέρας των εργασιών στους προτεινόμενους δανειοθαλάμους και λατομεία οφείλει να λειτουργεί, να συντηρεί, να αποκαθιστά και να επιβλέπει εργασίες αποκατάστασης και μείωσης των περιβαλλοντικών οχλήσεων των ανωτέρω χώρων και όμορων περιοχών, ως αντισταθμιστικό όφελος στις τοπικές κοινωνίες που θα πληγούν από το έργο.
2. την δημιουργία Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης με συμμετοχή της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και των Τοπικών Κοινοτήτων με σκοπό την άμεση οριοθέτηση των προς αδειοδότηση εκτάσεων με τεχνητά, μόνιμα και ευδιάκριτα ορόσημα, τον αυστηρό έλεγχο - ανά 3μηνο - της οριοθέτηση των χώρων που έχουν αδειοδοτηθεί, την παρακολούθηση των εργασιών αποκατάστασης του λατομικού χώρου και των προτεινόμενων δανειοθαλάμων και την πιστοποίηση της υλοποίησης των όρων της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση αναντιστοιχιών, παραλείψεων και πιθανών αστοχιών, η Κοινή αυτή επιτροπή μπορεί να ζητά από τον ανάδοχο και εντός 5ετίας, την πλήρη συμμόρφωση με τις αιτούμενες ενέργειες για αποκατάσταση των οχλήσεων που θα παρατηρούνται στο περιβάλλον.
3. Οι εργασίες απόληψης υλικών να ξεκινήσουν αρχικά από το Λατομείο στη θέση «Τσαμπά» και εφόσον απαιτηθεί επιπρόσθετο υλικό να συνεχίσουν, σε δεύτερη φάση, από τα ποτάμια. Ειδικότερα για τις εργασίες απόληψης υλικών από τα ποτάμια, αυτές να περιοριστούν στις

απολύτως αναγκαίες και να πραγματοποιηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στην αισθητική του τοπίου.

4. Την άμεση ασφαλτόστρωση τμημάτων οδών κοντά σε κατοικημένες περιοχές στη περιοχή του π. Μεγανίτη σε συνεννόηση με τις Τ.Κ. Αγ. Κωνσταντίνου, Δημητρόπουλου και Ροδοδάφνης μήκους περίπου 5 χλμ. (νότια της ΕΒΟ) ώστε να μην εκπέμπεται σκόνη από τα οχήματα που κυκλοφορούν σ' αυτά τα τμήματα.
5. Εμπλουτισμό των ακτών με αμμοχάλικο της τάξεως 3-4% του συνολικού αποκτηθέντος υλικού από τα ποτάμια, με σκοπό τη προστασία από τη διάβρωση των ακτών
6. Ταχεία ασφαλτόστρωση των τμημάτων του κυρίου και των δευτερευόντων οδικών έργων στα οποία έχουν ολοκληρωθεί οι άλλες εργασίες.

.....
 Το παρόν πρακτικό, αφού συντάχθηκε, αναγνώστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως εξής:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Υφαντής Νικόλαος

1. Κοκκαλιάρη – Λάσκαρη Νικολέττα
2. Πετρόπουλος Αθανάσιος
3. Τσόγκας Γεώργιος
4. Αθανασόπουλος Γεώργιος
5. Γαρουφαλής Νικόλαος
6. Σταθακόπουλος Ευστάθιος
7. Γεωργιόπουλος Γεώργιος
8. Μπουχάγιερ Αριστείδης
9. Αχιλλεόπουλος Πέτρος
10. Πυλαρινός Νικόλαος
11. Παπακωνσταντίνου Κωνσταντίνος
12. Λύχρος Ιωάννης, Περιφερειακός Σύμβουλος

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η Γραμματέας

Καραμολέγκου Στυλιανή